

OBSAH

	Predhovor	5
A.	TEORETICKÉ ZÁKLADY POZEMKOVÝCH ÚPRAV	7
1	Význam a účel pozemkových úprav (<i>I. Rybársky</i>)	7
2	Základné pojmy (<i>I. Rybársky</i>)	9
3	Pozemkové úpravy v sústave ekonomických, technických a ekologických vied (<i>I. Rybársky</i>)	16
3.1	Vznik a predmet náuky pozemkových úprav	16
3.2	Vzťah pozemkových úprav k iným vedným odborom a vedným disciplinám	16
3.3	Metódy skúmania a poznávania náuky pozemkových úprav	18
4	Pôdny fond v ČSFR, jeho využívanie a ochrana (<i>I. Rybársky</i>)	20
4.1	Charakteristika a využívanie pôdneho fondu	20
4.2	Vývoj a štruktúra pôdneho fondu	21
4.3	Ochrana a zveľaďovanie pôdneho fondu	28
5	Vývoj pozemkových úprav do roku 1949 (<i>I. Rybársky</i>)	34
5.1	Vývoj pozemkových úprav v českých zemiach (<i>F. Švehla</i>)	34
5.2	Vývoj pozemkových úprav na Slovensku (<i>I. Rybársky</i>)	37
5.3	Technicko-hospodárske úpravy pozemkov	40
5.4	Pozemkovne reformy, osídľovanie a presídľovanie	41
5.5	Znaky a nedostatky neupravenej pozemkovej držby	42
6	Pozemkové úpravy v ČSFR po roku 1949 (<i>I. Rybársky</i>)	45
6.1	Združstevňovanie poľnohospodárstva	45
6.2	Obsah a úlohy pozemkových úprav v jednotlivých etapách rozvoja česko-slovenského poľnohospodárstva	46
6.2.1	Pozemkové úpravy v období združstevňovania	46
6.2.2	Pozemkové úpravy v období hospodárskeho rozvoja a zlučovania družstiev	48
6.2.3	Pozemkové úpravy v období spriemyselnovania a intenzifikácie poľnohospodárstva	49
6.3	Základné druhy pozemkových úprav	51
6.4	Základné problémy (opatrenia), projekčné prvky a zložky pozemkových úprav	53
6.5	Teórie a názory na pozemkové úpravy	53
7	Pozemkové úpravy v zahraničí (<i>I. Rybársky</i>)	58

7.1	Pozemkové úpravy vo východoeurópskych a stredoeurópskych krajinách	58
7.1.1	Bulharská republika	58
7.1.2	Maďarská republika	58
7.1.3	Nemecká demokratická republika*	59
7.1.4	Poľská republika	60
7.1.5	ZSSR	61
7.2	Pozemkové úpravy v západoeurópskych krajinách	65
7.2.1	Francúzsko	65
7.2.2	Holandsko	65
7.2.3	Spolková republika Nemecko	65
7.2.4	Švajčiarsko	67
7.2.5	Švédsko	70
8	Vzťah pozemkových úprav k ochrane a tvorbe poľnohospodárskej (vidieckej) krajiny (I. Rybársky)	72
8.1	Aktuálne problémy životného prostredia	72
8.2	Krajina, jej ekologický potenciál, využívanie a ochrana	80
8.3	Pozemkové úpravy — nástroj biotechnického pretvárania krajinného prostredia	83
8.4	Vplyv opatrení pozemkových úprav na ochranu a tvorbu krajiny	85
8.5	Ekologická analýza a hodnotenie stability krajiny	91
8.5.1	Stanovenie koeficienta ekologickej stability (KES) krajiny pomocou kvantitatívnych znakov	91
8.5.2	Stanovenie koeficienta ekologickej stability (KES) krajiny pomocou kvalitatívnych znakov	92
9	Vzťah pozemkových úprav k územnoplánovacím a iným činnostiam (I. Rybársky)	94
9.1	Vzťah pozemkových úprav k územnému a ekologickému plánovaniu	94
9.2	Vzťah pozemkových úprav k organizácii a riadeniu poľnohospodárskej výroby	96
9.3	Vzťah pozemkových úprav k lesnému a vodnému hospodárstvu	98
9.4	Vzťah pozemkových úprav k poľnohospodárskej vede, veľkovýrobnej technike a technológii	103
10	Využitie ekonomicko-matematických metód a prostriedkov výpočtovej techniky v pozemkových úpravách (I. Rybársky)	109
10.1	Zavádzanie výpočtovej techniky a budovanie informačných systémov	109
10.2	Uplatňovanie matematických metód a výpočtovej techniky v pozemkových úpravách	111
10.2.1	Matematické modelovanie	111
10.2.2	Základné etapy modelovania	113
10.3	Využitie (aplikácia) optimalizačných metód v projektovaní pozemkových úprav	114
10.3.1	Rozmiestňovanie výrobných zariadení	115
10.3.2	Návrh optimálnej cestnej siete	117
10.3.3	Návrh optimálnej štruktúry poľnohospodárskych kultúr	120
B.	PROJEKTOVANIE POZEMKOVÝCH ÚPRAV	125
11	Zásady projektovania a hodnotenia pozemkových úprav	125
11.1	Základné princípy projektovania (I. Rybársky)	125
11.2	Druhy projektovej dokumentácie (E. Geissé)	126

11.3	Podklady na projektovanie	129
11.4	Průzkum podmínek a aktivit v upravovanem území (<i>F. Švehla</i>)	132
11.4.1	Průzkum přírodních podmínek	132
11.4.2	Průzkum výrobně ekonomických podmínek	133
11.4.3	Průzkum ekologických podmínek	135
11.4.4	Průzkum socioekonomických a společenských podmínek	136
11.4.5	Vyhodnocení průzkumných prac	136
11.5	Zaměřování změn	137
11.6	Vyhodnocovanie projektov pozemkových úprav (<i>I. Rybársky</i>)	139
12	Hospodárske obvody zemédělských podniků (<i>F. Švehla</i>)	143
12.1	Velikosti a tvary hospodářských obvodů	143
12.1.1	Obecně údaje o velikosti hospodářských obvodů a obvodů farem	143
12.1.2	Obecně zásady pro návrh hranic hospodářských obvodů a farem	145
12.1.3	Požadavky na tvar hranic hospodářských obvodů z hlediska dopravních poměrů	146
12.1.4	Shrnutí zásad pro návrh tvaru hranic hospodářských obvodů	152
12.2	Vydělování ploch pro průmyslové a jiné účely	153
13	Rozmiestnenie výrobných stredísk a ohraničovanie sídlisk (<i>E. Geissé</i>)	155
13.1	Rozmiestnenie a umiestnenie výrobných stredísk	155
13.2	Ohraničovovanie zastavaného územia obce a vydeľovanie plôch na nepoľnohospodárske účely	160
14	Rozmiestnenie špeciálnych a trvalých kultúr (<i>E. Geissé</i>)	164
14.1	Delimitačné kritériá pôdneho fondu	164
14.2	Rozmiestnenie chmeľnic, viníc a ovocných sádov	169
14.2.1	Podrobná organizácia územia špeciálnych kultúr	172
14.3	Návrh a rozmiestnenie trvalých trávnych porastov	174
14.3.1	Podrobná organizácia územia trvalých trávnych porastov	176
15	Rozmiestnenie osevných postupov (<i>I. Rybársky</i>)	179
15.1	Druhy (typy), počty a zloženie osevných postupov	179
15.2	Lokalizovanie osevných postupov v upravovanom území	181
16	Uspořádaní půdních celků (<i>F. Švehla</i>)	183
16.1	Faktory ovplivňující uspořádání půdních celků	183
16.2	Rozbor mechanizačného faktoru a jeho vliv na tvar a velikost půdních celků	186
16.3	Umístění půdních celků v terénu	194
16.4	Ekonomické hodnocení půdních celků	197
17	Návrh komunikačných opatrení (<i>E. Geissé</i>)	198
17.1	Poľnohospodárska doprava a rozdelenie komunikácií	198
17.2	Druhy a kategórie poľných ciest	199
17.3	Rozmiestnenie siete poľných ciest a systémy cestnej siete	202
17.4	Ekonomické vyhodnotenie cestnej siete	206
18	Návrh vodohospodářských opatření (<i>F. Švehla</i>)	211
18.1	Malé vodní toky	211
18.1.1	Členění hydrografické sítě	211

18.1.2	Zásady stanovení potřeby úprav malých vodních toků	212
18.2	Malé vodní nádrže	213
18.2.1	Význam malých vodních nádrží	213
18.2.2	Rozdělení malých vodních nádrží	214
18.3	Odvodňování pozemků	215
18.3.1	Důvody a znaky zamokření	215
18.3.2	Způsoby odvodnění	216
18.4	Závlaha pozemků	218
19	Návrh protierozních opatření (F. Švehla)	221
19.1	Druhy eroze, její účinky a výskyt	221
19.2	Vodní eroze	222
19.2.1	Výpočet erozního smyvu a přípustné šířky pozemku	222
19.2.2	Druhy protierozních opatření	228
19.2.2.1	Organizační opatření	228
19.2.2.2	Agrotechnická opatření	231
19.2.2.3	Stavebně technická opatření	232
19.3	Větrná eroze	235
19.3.1	Výskyt větrné eroze	235
19.3.2	Činitelé ovlivňující větrnou erozi	236
19.3.3	Určení druhů nutných protierozních opatření	237
19.3.4	Protierozní opatření	239
19.3.4.1	Organizační opatření	240
19.3.4.2	Agrotechnická opatření	240
19.3.4.3	Technická opatření	241
20	Návrh rekultivačních a zúrodňovacích opatření (E. Geissé)	245
20.1	Rekultivační opatření	245
20.2	Zúrodňovací opatření	249
21	Návrh vegetačních úprav, ochrany a tvorby krajiny (E. Geissé)	253
21.1	Plošné zalesňování a zatravnění	255
21.2	Usporiadanie rozptýlenej zelene v poľnohospodárskej krajine	255
22	Sestavení bilancí půdního fondu (F. Švehla)	258
23	Projekty technických opatření pozemkových úprav	260
23.1	Zásady pro projektovou přípravu staveb (F. Švehla)	260
23.2	Oceňování a rozpočtování projektů (E. Geissé)	261
23.2.1	Oceňování projektových prací	261
23.2.2	Rozpočtování projektů	262
23.3	Plán organizace výstavby	265
23.4	Zásady projektového řešení vybraných technických opatření pozemkových úprav	267
23.4.1	Komunikační opatření	267
23.4.1.1	Smerové prvky trasy cesty	268
23.4.1.2	Návrhové prvky pozdĺžneho sklonu trasy	269
23.4.1.3	Návrhové prvky cestného telesa v priečnom reze	271
23.4.1.4	Odvodňovací zariadenia	272

23.4.1.5	Cestné objekty a bezpečnostné zariadenia	274
23.4.1.6	Ekonomické vyhodnotenie cesty	276
23.4.1.7	Dimenzovanie vozoviek	276
23.4.2	Vodohospodárska opatrení (F. Švehla)	279
23.4.2.1	Stanovení velikosti průtoků a odtoků	279
23.4.2.2	Hydraulický výpočet příčného profilu koryta	283
23.4.2.3	Úpravy malých toků	284
23.4.2.4	Malé vodní nádrže	287
23.4.2.5	Odvodňování pozemků	288
23.4.3	Protierozní opatření	290
24	Vytýčenie projektov v teréne (E. Geissé)	294
24.1	Organizácia vytyčovacích prác	294
24.2	Vytyčovanie hraníc novej organizácie pôdneho fondu	295
24.3	Vytyčovanie technických opatrení pozemkových úprav	297
C.	REALIZÁCIA OPATRENÍ POZEMKOVÝCH ÚPRAV	300
25	Organizace výstavby technických opatření pozemkových úprav (F. Švehla)	300
26	Terénne úpravy a zemné práce (E. Geissé)	303
26.1	Charakteristika zemín a ich triedenie	303
26.2	Stroje na terénne úpravy a zemné práce	306
26.3	Technologické postupy pri terénnych úpravách a zemných prácach	309
26.4	Výpočet kubatúr zemín	313
27	Výstavba poľných ciest (E. Geissé)	319
27.1	Výstavba nespevnených poľných ciest	319
27.2	Výstavba spevnených poľných ciest	321
27.2.1	Spodná stavba cesty	322
27.2.2	Vrchná stavba cesty (stavba vozoviek)	326
28	Výstavba vodohospodárskych opatrení (F. Švehla)	333
28.1	Přípravné práce	333
28.2	Zemní práce	333
28.3	Stavební práce	336
29	Výstavba protierozních opatření (F. Švehla)	340
30	Realizácia vegetačných prvkov (E. Geissé)	342
	Literatúra	348
	Použité skratky	351